

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Disputatio 18. De Decreto applicativo omnipotentiæ Prædestinatis, &
reprobis communi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](#)

Confir. distinguo antecedens, admiserunt gratiam universalem pro omnibus, qualem docer Ecclesia, nego, quæ vel non relinquere libertatem, vel non esset necessaria ad simpliciter posse, vel daretur ex jure meritorum conditionatorum, conc. antecedens, & nego consequentiam; quia nos contrarium omnino docemus, ut constat ex dictis.

Obijecit 8. Notitia legis Evangelicæ non pervenit ad omnes; sunt enim aliqui in extremo mundi recessu, ad quos Evangelij notitia non pervenit: ergo illis, aut pro illis data non est gratia sufficiens. Confir. primò. Infideles non peccant: ergo non debent habere auxilia sufficientia ad peccata vitanda. Confir. secundò. Ut Christus sit universalis redemptor, satis est, quod sua merita pro omnibus obtulerit, licet non fuerint à Patre pro omnibus acceptata, adeoque licet non conferantur auxilia pro omnibus: ergo &c. Resp. nego consequentiam, quia plura sunt pracepta legis naturæ, in quorum saltem vio-

latione cognoscunt malitiam, quam sine speciali DEI gratia vitare non possunt, ac proinde ad ea vitanda confert DEUS suam gratiam, quod respexit Alexander VIII. damnans eam propositionem adductam num. 1000. Ad primam Confir. dist. ant. non peccant peccato infidelitatis contra legem, quæ ad eorum notitiam inculpabiliter non pervenit conc. peccato opposito legi saltem naturali, quam cognoscunt nego antec. & consequentiam. Ad secundam Confir. nego ant. quia si DEUS non acceptaret, non esset Christus redemptor absolute, sed solum affectivè: in hac autem providentia Christus Dominus absolute est omnium redemptor, ac proinde adhuc Ethnicis, Pagani, & aliis conferuntur auxilia ex meritis Christi, ut ex scriptura, & Patribus constat à num. 995. & declaravit Alexander VIII. citatus num. 1000.

DISPUTATIO XVIII.

DE DECRETO APPLICATIVO OMNIPOTENTIAE PRÆDESTINATIS ET REPROBIS COMMUNI.

Decretum applicativum omnipotentiae, quo constituitur voluntas ad utrumque indifferens, est quasi conditionatum, habetque hunc modum tendendi: volo concurrere cum creatura ad amorem A, vel ad odium pro jure ipsius determinativo, sive prout ipsa se determinaverit; volo tamen, quantum est ex me, ut existat amor, & non odium; hoc decretum non dicitur simpliciter conditionatum: quia ut ait Eximus Doctor, ut esset simpliciter conditionatum, necesse erat, ut posset ponni conditio independenter ab ipso; sicuti quando quis vult dare centum, si veniat navis ad portum, voluntas illa dicitur simpliciter conditionata, quia adventus navis nequaquam dependet ab illa volitione; Contra vero, quando Petrus existens in loco A, in quo non est proxime potens ad liberum eliciendum, vel non eliciendum effectum pro loco B, vult se transferre ad locum B, ut ibi sit proxime potens ad eliciendum effectum pro libito suo; cum enim effectus liber pendeat, ut in illis circumstantiis ab illa translatione; decretum illud translativum non est simpliciter conditionatum, sed quasi conditionatum, prout non vult efficaciter effectum, sed mediante jure libertatis proximæ, qua constituitur Petrus in loco B; ita tamen, ut nequaquam habeat connexionem essentiali cum eventu; si autem Petrus per decretum illud translativum effectum aliquem ostendere eret ad unum libertatis extreum, & non ad aliud, hinc haberet se-

riam voluntatem unius, & non alterius, & multò magis, si ipse transferret alium in hunc finē, desiderans quantum est ex se, ut alter se exerceat bene, & non male, quod cum ita contingat in DEO, exinde ostendit seriam voluntatem ad bonum, & non ad malum ex vi decreti applicativi sue omnipotentiae. Videatur Eximus Doctor libro secundo de concursu DEI cap. 3.

SECTIO I.

An Decretum applicativum per se omnipotentiae ad utrumque sit intrinsecè indifferens?

Suppono 1. Objectum decreti applicativi omnipotentiae saltem partiale esse exclusionem cuiuscumq; impedimenti inaferibilis, & conexi cum alterutro libertatis extremo; atque adeò habet pro objecto, quod excludit, quidquid impedit indifferentiam proximam libertatis ad utrumque; ut constat ex dictis à num. 864. insuper habet se ipsum pro objecto inadæquato; etenim licet repugnare actus habens se ipsum pro objecto adæquato, non repugnat tamen, quod habeat se ipsum pro objecto inadæquato; sic cognitione definiens omnem cognitionem definit se ipsam, ut objectum ipsius inadæquatum, quod idem est de cognitione exprimente omnem ens in ratione entis, omnem vitalitatem, & qualitatem, cum ea ipsa cognitione sit etiam ens, vitalis, & qualitas. Pariter illud decretum applicativum

R. P. Gormaz Theolog. Tom. I.

Ff

omni-

omnipotentiæ ad utrumque vult exclusionem impedimentorum fieri per ipsum decretum, quod per se ipsum vult omnipotentiam expeditam ad utrumque; atque adeò se ipso est omnipotentiæ applicatio: sic apud communem Theologorum sententiam lex, & vorum habent se pro objecto inadæquato, quia lex superioris vult, quod subditus maneat ligatus moraliter ad faciendam rem; & cùm ipsa voluntas superioris sit illa obligatio, & lex illa vult se ipsam tamquam objectum partiale, quod suo modo contingit eriam in voto, & in extrinseca condonatione, quæ vult remittere, & cedere juri, & ipsa est remissio, & cessio juris.

1030. Suppono secundò. Illud applicativum decretum velle etiam conferre principia, aut auxilia necessaria, ut voluntas sit ad utrumque expedita; atque adeò habere illa etiam pro objecto partiali; quamobrem licet tale decretum sit indifferens vel ad actum, vel ad omissionem actus ex libito creaturæ potenterem ponit, vel non ponit, non est indifferens, sed efficax in ordine ad excludenda impedimenta inevitabilia, & cum alterutro libertatis extremo connexa; ratio est, quia si ista efficaciter non excluderet, non constitueret voluntatem ad utrumque indifferente: eodem modo, quando confert auxilia ad utrumque indifferenta, est efficax in ordine ad conferenda auxilia, licet sit indifferens in ordine ad effectum, sic voluntas, qua Petrus dat Paulo centum, ut ipse pro libito suo emat, vel non emat equum, est efficax in ordine ad dandum centum, non autem est intrinsecè efficax, sed indifferens in ordine ad emptionem equi; cùm hanc relinquat in voluntate Pauli; ex quibus facile est inferrentiam, & objectum adæquatum hujus decreti applicativi omnipotentiæ. Cæterum, ut haec clarius innoscant, referam sententias Authorum, nostramque eligemus, & probabimus.

1031. Quadruplex est in præsenti Authorum Clasfis. Prima docet, decreta indifferenta esse DEO injuria rationem primæ causæ, primitiæ liberi subvertentia; solumq[ue] agnoscit in DEO decripa intrinsecè efficacia. Ita communiter juniores Thomistæ, quos sequitur Goretus disp. De voluntate articulo primo. Secunda Clasfis docet, pro statu innocentia admittenda esse in DEO decreta indifferenta; pro statu vero naturæ lapsæ sola decripa efficacia. Ita Jansenius de gratia Christi Salvatoris libro 8. cap. 2. Macedo in scrinio doctrinæ Sanct. Augustini cap. 8. & plures alii, quos citat Gavardi quæst. 4. de scientia articulo primo parag. primo. Tertia Clasfis defendit, gratiam statu innocentia, & divina decreta fuisse efficacia pro eo tempore, quo status ille perseveravit, & quo nulla erat tentatio externa, sed urgente tentatione

necessariū fuisse à DEO amplius ea grata roborari, ac proinde aliud decretum efficax elici. Ita Coqueus, & plures alii, quos sequitur Gavardi quæst. 5. de voluntate articulo tertio. Quarta Clasfis tenet, non posse servari illæsa jura libertatis creare, quin decta pér se applicativa omnipotentiæ, & collativa auxiliæ per se ad liberam operationem requirit, sicut intrinsecè indifferentia. Ita ferè omnes nostri Doctores, quorum Catalogus invenies apud Borrul disp. quinta de scientia media sectione quarta, ubi centum è Societate Authores numerat, pluresque alios numerare posset. Vide Eximium Doctorem in opusculis libro secundo de scientia conditionata capite primo, & octavo, & in opusculis libro primo de absoluta scientia contingentium capite sexto, pluribusque aliis in locis.

Affero cum 4. sententia contra tres priores relatas, seclusis decretis indifferentibus creatiæ libertas omnino corruit; ac proinde necesse omnino est admittere in DEO decreta intrinsecè indifferentia.

Probatur primò, ut voluntas sit proxime ad utrumque expedita, sive libera ad amandum, vel non amandum, requirunt decretum applicativum omnipotentiæ, sine qua creatura nequit esse expedita ad agendum: sed tale decretum applicativum omnipotentiæ nequit esse intrinsecè efficax, seu connexum cum alterutro libertatis extremo; aliter cum esset à creatura inimpedibile, & inevitable, esset quoque inimpedibilis, & inevitabilis operatio cum ipso connexa, ex dictis num. 450. Ergo &c.

Confir. Decretum efficax inflictivum penæ propter peccatum est subsequens liberum voluntatis exercitium, & metaphysicè connexum cum pena, & cum peccato; (decreta vero peccati permisivum est antecedens liberum voluntatis exercitium, & metaphysicè inconnexum cum pena, & cum peccato) decretum vero peccati permisivum est antecedens liberum voluntatis exercitium, & componibile tam cum peccato, quam cum illius omissione; sed hoc ita non esset, si decretum istud permisivum peccati non esset intrinsecè indifferens, ut ex ipsis terminis constat; ergo &c.

Respondebis primò cum aliquibus Recensionibus, qui, nescio ob quos fines, docent, DEUM omnia per idem indivisibile decreta decernere, argumentum nostrum non subfistere, quia ex parte actus primi ad utrumque indifferens non negatur decretum applicativum omnipotentiæ, sed omnipotentiæ, ut adjunt, ut per se ipsam applicata per præcisam exclusionem passivam impedimentorum. Ratio eorum est, quia omnipotentiæ est virtus necessariæ ad operandum non minus, quam æternitas sit virtus ad correspondendum omni temporis.

tempori, & immensitas ad coexistendum omni loco absque ullo decreto praevio indiferente. Quapropter solum requiritur exclusio passiva impedimentorum in eo praeceps confitens, quod Deus nolit se retrahere ad concurrentem cum creatura.

¹⁰³⁴ Contra primò, omnipotentia quà talis in eo distinguitur ab aliis divinis attributis, quod Deus quà omnipotens ita est creaturarum Dominus, ut non nisi ipso volente per voluntatem, aut permisivam, aut intentivam possit quocumque creatum in rerum natura dari, ut ex scriptura, & Patribus num. 450. & 793. exinde Gregorius Nissenus in hexamero columnā 4. 5. Illud nobis possum, constitutum que sit in natura divina cum voluntate ita concurrens posse, ut DEI potentissima mensura sit ipsa voluntas: & D. Gregorius libro 12, moralium cap. 2. Nulla qua in hoc mundo ab hominibus sunt, absque omnipotentis DEI occulto consilio venient. Pariter Anselmus dialogo de veritate Catholica 8. Scio te non dubitare, quia nihil omnino est, nisi DEO aut faciente, aut permittente est, sed non ita se habet DEUS in aliis suis attributis, quà talibus: etiam si locus sit in rerum natura, non est in manu DEI, ne coexistat loco, sicut est in manu DEI non dare principia ad hanc libertatem, neque cum creature concurrens: pariter non est in manu DEI, quod existat tempus, & DEUS se retrahat, ne temporis durationi coexistat: ergo reliqua divina attributa quà talia non exigunt decretum DEI positio effectu externo, ut ipsa secundum naturam suam se exerceant, quod quidem decretum ex titulo divini dominii super omnes creaturas exigit omnipotentia quà talis; ac proinde secluso quocumque praevio decreto, si creature existat, non exinde est omnipotentia applicata ad concurrentem cum illa.

¹⁰³⁵ Contra secundò, plura sunt in DEO de cetera virtualiter distincta: ergo ratione indi visibilitatis decreti, quo DEUS teneatur omnia simul decernere, perperam negatur decretum indifferens. Probatur antecedens. Decretum productivum creature rationalis est decretum, quo DEUS, quantum est ex se, intendit, quod creature DEO serviat recte operando, & vitam æternam obtineat; atque adeò ex se componibile est cum illius creature vita æterna; decretum vero inflictivum pœnæ æternæ propter peccata non est componibile cum vita æterna, quin imò, ut constat ex num. 972. decretum reprobatum subsequitur libera operationem voluntatis; neque potest DEUS reprobare ante absolutam peccati præ visionem: ergo decretum productivum creature rationalis, & decretum inflictivum æternæ pœnæ virtualiter distinguuntur: eodem modo decretum reprobatum, & decretum collativum libertatis ad peccandum, & non peccandum distinguuntur virtualiter: ergo chym-

ricum est dicere DEUM per decretum virtualiter indivisibile omnia decernere. Contrà tertio. Quia hujusmodi responsio saltem in sententia Societatis sustineri non potest, ut constat ex dictis; ergo &c.

Probatur secundò ex SS. Patribus reverè distinguentibus in DEO de cetera efficacia à decretis permisivis cum utroque libertatis extremo componibilibus, quibus resistere potest creatura libertas. Sic Augustinus Libro tertio. de libero arbitrio cap. 18. *Quicumque causa est voluntatis, si ei resisti non potest, sine peccato ei ceditur.* Et libro primo ad Simplicianum quæst. secunda: *Micleti, qui congruerter vocati; illi autem, qui non congruerbant, neque attemperabantur vocationi, non electi, quia non sequuti, quamvis vocati;* & libro 13. de Trinitate cap. 12. *Modus autem iste, quo traditus est homo in Diaboli potestatem, non ita debet intelligi, tamquam hoc DEUS fecerit, aut fieri jussit, sed quod tantum permisit, iussit tamen.* Olympiodorus in Ecclesiastici cap. 6. prope initium: illud ad Romanos primo: *Tradidit illos Deus in reprobationem sensum;* ita exponens. Non quod DEUS ipse quemquam hominum cogat avaritiam, intemperantiāque sceleri, sed quod ea permittat, quæ homines electione libera voluntatis aggreduntur, dum liberi arbitrij naturam facultatemque conservant. Divus Thomas prima parte quæst. 29. ad tertium: *DEUS igitur neque vult mala fieri, neque vult mala non fieri, sed vult permettere mala fieri.* Damascenus libro secundo de fide c. 29. secundum acceptationem sunt quæcumque sine controversia bona sunt; sunt & quædam secundum permissionem. Theodoreus Ezechielis 29. Verum alia quidem ipse moderatur, alia vero fieri permittit modo libero, dominii cedens arbitrio: atqui si decretum constitutivum libertatis humanae non esset intrinsecus ad utrumque indifferens, sed potius cum alterutro libertatis extremo connexum, hec Patrum testimonia vera non essent: ergo &c.

Probatur tertio. Creatura rationalis non ¹⁰³⁷⁴ solum in statu innocentiae, sed etiam in statu naturæ lapsæ libera est liberate à necessitate, ut docet fides, & definitum est contra Jansenium ab Innocent. X. & Alexand. VII. damnantibus hanc tertiam Jansenii propositionem: *ad merendum, & demerendum non requiritur in homine libertas à necessitate, sed sufficit libertas à coactione:* ergo non solum in statu naturæ innocentiae, sed etiam in instatu naturæ lapsæ, debet dari decretum divinum collativum compunctionis ad utrumque; quo posito possit voluntas pro libito suo se conjungere cum alterutro libertatis extremo; sed tale decretum non potest esse metaphysicè connexum cum alterutro libertatis extremo, sed intrinsecus indifferens ad utrumque: ergo &c. Confirmatur. Voluntas libera non habet dominium supra suum actum, nisi habeat dominium omittendi actum: atqui si decretum

R.P. Gormaz Theolog. Tom. I.

collativum principiorum ad utrumque non esset intrinsecè indifferens, sed potius conexum cum alterutro libertatis extremo, non haberet voluntas dominium omitendi actum, cum non habeat dominium ad impedendum illud divinum decretum, quo posito essentialiter ponetur actus; ergo &c.

1038. Respondet Gonetus disp. i. de voluntate articulo 1. §. 2. quod, licet liberum arbitrium nō habeat dominium supra divinum decretum, & connexionem indissolubilem, quæ intercedit inter decretum, & actum voluntatis creatæ, tamquam primi liberi, primique determinantis, habet tamen dominium in illum prout se tenet ex parte consensu liberi dependentis à voluntate creata tamquam à secundo libero, & secundo determinante. Quam contraria sit ista responso doctriæ D. Thomæ facile constat à num. 634. Quapropter contra primò, ex eo, quod actus ab alia causa priori determinetur, non manet voluntas libera, ac proinde non est agens secundum liberum, ut habet D. Thomas in secundum distinctione 28. parte prima articulo primo in corpore dicens: *Non esset homo liberi arbitrij, nisi ad eum determinatio sui operis pertineret*: atqui juxta responsonem Goneti actus voluntatis determinaretur à DEO tanquam à causa priori: ergo &c. Contrà secundo ex eodem D. Thoma in secundum distinctione 21. quest. 1. artic. 1. in corpore, ubi hæc habet: *Liberum arbitrium non inventur in his, quorum actiones non determinantur ab ipsis agentibus, sed à quibusdam aliis causis prioribus*: ergo non datur determinatio ad unum extremum præ alio procedens prius à causa prima, quam à secunda. Contrà 3. ex eodem D. Thoma 1. parte quest. 14. artic. 13. in corpore dicente: *Quicumque cognoscit effectum contingentem in sua causa tantum, non habet de eo, nisi conjecturalē notitiam*: atqui si in decreto constitutivo libertatis datur determinatio ad unum extremum præ alio, non solum haberetur in causa noritia conjecturalis, sed certa: ergo &c. Contrà 4. his omnibus rationibus, quibus à num. 572. probavimus, repugnare respectu causarum liberarum decreta subjectivè absoluta, & objectivè conditio-nata; ex quibus à num. 579. probavimus posse voluntatem resistere inclinationi com-principiorum ad unum præ altero libertatis extremo.

1039. Probatur 4. Admitenda est in Deo scientia media, qua sub hypothesi ad utrumque indifferenti conduceat ad effectum, & componibili cum illius omissione, cognoscit Deus determinatè effectum præ omissione, ut latè constat à num. 658. atqui illa hypothesis requisita ad scientiam medium includit decretum intrinsecè indifferens: ergo &c. Prob. min. in illa hypothesi includitur, quidquid requiritur ad istam conditionalem, si conferam: atqui ad illam conditionalem si conferam, requiritur decretum indifferens; illud enim si conferam

est decretum non quidem intrinsecè efficax, aliter subvertetur hypothesis scientiæ mediae; ergo est decretum intrinsecè indifferens. Confr. primò, sub illa hypothesi si conferam, prævidet necessariò DEUS carentiam omnis antecedentis connexionis cum consensu inevitabilis à voluntate; sed carentia talis connexionis haberi non potest, nisi per divinum decretum, quo excludatur prædeterminatio, & quodcumque aliud inevitabile à voluntate, & connexionem cum alterutro libertatis extremo: ergo &c. Confr. secundò. Hypothesis illa si conferam, est DEO libera: atqui non potest DEUS prævidere collationem auxiliij sibi liberam, quin prævideat decretum sibi liberum: ergo sub illa hypothesi si conferam prævidet DEUS decretum sibi liberum: atqui decretum illud Deo liberum non potest esse connexionem cum alterutro libertatis extremo, sed cum utroque comp̄ibile, ne pereat hypothesis scientiæ mediae, ut ex eo num. constat: ergo &c.

Respondent Juniores aliqui cum Munieri distinctione 9. De essentia, & arbitrio, sect. 23, à num. 229. Omnipotentiam applicari ex necessitate per decretum positivum divinæ voluntatis, quo DEUS (ut habetur num. 181.) vult efficaciter requisita in actu primo, vel protestat ea acquirendi pro libito nostro, simulque vult exclusionem omnium impedimentorum in alterutrum libertatis extremum. Ceterum per illud indivisibilis virtualiter decretum velle etiam omnia, quæ vult; argu ad eò non esse intrinsecè indifferens indifferencia compossibilitatis cum nolitione pœnae, quæ infligitur propter actum malum elicatum. Contrà tamen primò, decretum illud collativum comprincipiorum ad utrumque comp̄ibile debet esse cum alterutro extremo libertatis, ut per illud libertas non avertatur, sed confitetur, ut ex hucusque dictis facilè constat: sed ut ita se habeat, debet esse indifferens intrinsecè ad utrumque libertatis extremum: ergo &c. Contrà secundò, & explicatur magis hæc ratio. Decretum applicativum omnipotentiæ, & volitivum efficaciter actus, qui elicitur, non possunt esse virtualiter idem; aliter creatura impotens impedit decretum applicativum omnipotentiæ esset etiam impotens impedit decretum efficaciter volitivum actus, qui elicitur: ergo illa duo decreta sunt virtualiter distincta, ac proinde decreto efficaciter volitivo actus, qui elicitur, non convenit indifferencia, ut conjungatur cum actu, vel omissione actus, quæ quidem indifferencia convenit decreto omnipotentiæ applicativo.

Contrà tertiod. Non stat hypothesis scientiæ mediae cum præcisione ab omni omnino decreto ex num. 1040. ut fatetur ipse adversarius, ac proinde sic ut hypothesis se habet pro priori ad actum, etiam decretum applicativum omnipotentiæ se habet pro priori ad actum

actum: arqui decretum applicativum omnipotentiae se habens pro priori ad actum nequit esse idem cum decreto efficaciter volitivo actus, vel presupponente efficaciter actum: ergo decretum illud applicativum omnipotentiae nequit esse virtualiter idem cum reliquis omnibus divinis decretis: sed debet esse componibile tam cum decretis subsequentibus actum, quam cum subsequentibus omissionem actus: sed in eo stat, quod decretum applicativum omnipotentiae ut utrumque sit intrinsecè indifferens, aliter non esset decretum requisitum ad hypothesin scientiae mediae, sed ad hypothesin scientiae necessariae, vel scientiae viationis; ergo &c. Ex dictis

1042. Fit 1. Decretum applicativum omnipotentiae ad constitutandam liberam voluntatem ad utrumque esse ex necessitate intrinsecè indifferens, nec posse identificari virtualiter cum decreto prædefinitivo. Fit 2. Decretum per se collativum auxiliorum intrinsecè indifferentiū nō posse identificari virtualiter cum decreto inflativo pœnarum propter peccata, atq; adeò neque decretum reprobativum cum decreto prædefinitivo operationis bona. Fit 3. Decretum productivū creaturæ rationalis distingui etiam virtualiter à decreto, aut collativō aeternæ glorie, aut inflativo aeternæ miseriae. Fit 4. Deum ex perfectione, quam habet, libertate, & dominio, quod absque ulla implicantia ex cogitari potest, posse servare eum ordinem, quem objecta habent inter se, si ipse voluerit, volendo prius causam essentialiter non conexam cum effectu, & pro signo posteriori volendo effectum, vel illum non servare, quando nec ex parte dominii divini, neque ex perfectione creata adest ulla repugnantia, exinde posset pro libito suo per eundem actum virtualiter indivisibilem producere hominem simul, & leonem, ut eos producere per duos actus virtualiter distinctos, ita ut velit homines producere per actum, qui existeret, quatumvis leo non produceretur: & producere leonem per actum, quo non produceretur, si non producendus homo foret, tunc enim, cum detur dependentia non mutua inter eos actus, datur necessariā inter illos virtualis distinctio, & sic de aliis similibus.

SECTIO II.

Solvuntur opposita.

Obijc. 1. Ex Petro Gobat Dominicano libro, cui titulus est Theologia scholastica secundum illibaram D. Thomae doctrinam ultima pars, seu ultimum complementum, ubi, ut ipse ait, quinque assert demonstrationes contra decretum indifferens. Quarum prima hæc habet: decretum indifferens se habet ex parte actus primi, determinatio verò creature ex parte actus secundi; ergo creature operatur, & postquam ipsa operata est, operatur Deus, quod implicat, ac proinde implicat decretum indifferens. Confirm. Omnia-

potentia vi illius decreti non operatur, dum manet indifferens: ergo prius deber determinari à determinatione creature, ut per illam applicationē operetur. Retorquo argumentū in voluntate instruta habitu supernaturali charitatis ad eliciendum actum amoris Dei, habitus ille se habet ex parte actus primi, determinatio verò ex parte actus secundi: ergo voluntas prius operatur, & postquam ipsa operata est, operatur habitus, quod implicat, aliter à pura natura procederet actus supernus; ergo implicat actus supernaturalis, quo voluntas operetur.

Respondeo deinde concedo primam partem antecedentis, & disting. secundam. Determinatio creature, quæ est simultaneus concursus Dei concedo, quæ non est concursus Dei simultaneus nego antecedens, & consequentiam.

Ratio est, quia, licet Deus relinquit voluntati vim determinandi, non relinquit illi determinationem, nisi concurrente Deo, quomodoque creature concurrat per eundem simultaneum concursum ad eum modum, quo licet habitus supernaturalis charitatis relinquit voluntati determinationē ad actum supernaturalē, non relinquit illi determinationē, cum ipsa determinetur absq; habitus concursu, sed per eundem simultaneum concursum cū habitu. Unde ad confirmationem retorquendum est eodem modo argumentum. Deinde in formam Rep. dist. ant. dum manet indifferens per exclusiōnem determinationis ipsi, aut voluntati immediate liberam concedo, solum ipsi omnipotentiae immediate liberam nego antecedens, & consequentiam. Etiam si habitus maneret determinatus ex determinatione soli voluntati libera, eò, quod simul cum voluntate concurrat, nequaquam dubitari potest, DEUM manere determinatum ex determinatione voluntati libera immediate, eò quod per eundem concursum simultaneum cum voluntate concurrat. Et sane vim demonstracionis non capio, nisi adversarius fateatur habitum supernum esse liberum non minus, quam voluntatem; quod dicere non audebit.

Obj. 2. Decretum indifferens utpote conditio natum ad concurrendum, si creatura concurrat, ut ajunt Molina, Lessius, Suarez, Annatus, & alii, non decernit concurrere, nisi postquam apposita est operatio creature, qua dissoluta manet indifferens decreti: sed talis conditio ad concurrendum est impossibilis: ergo & decretum indifferens est impossibile. En magnum suæ demonstrationis robur. In primis supponit falsum, quod decretum illud à nostris Doctoribus vocetur conditionatum: solum enim vocatur quasi conditionatum. Quam autem magnum sit inter utrumque discrimen, constat ex num. 1028. Resp. dist. maj. decernit concurrere, nisi postquam apposita est operatio creature, sumpto ly postquam positivē nego, sumpto negativē conc. maj. & dist. eodem modo min. neg. consequentiam. Ratio est, quia si ly postquam sumatur positivē, significat, quod prius

pius ponatur determinatio creaturæ, & postea concursus Dei: si vero sumatur negativè, significat, quod Deus non concurret, antequam creatura concurrat. Cum autem Deus per decreta indifferentia constitueret libertatem ita se gerat, non concurrit post determinationem voluntatis sumpto ly post positivè, sed negativè. Quod si advertisset adversarius, planè agnoveret id ipsum evenire in habitu supernali, qui licet non concurrat post determinationem voluntatis, sumpto ly postquam positivè; concurrit ramen post determinationem voluntatis sumpto ly postquam negativè, cum non concurrat, antequam voluntas concurrat, sed simul cum illa concurrente, & immediate determinante.

1046. Objic. 3. Illud decretum indifferentes, upotè conditionatum est nugatorium; habet quidem istum modum tendendi; concurred cum creatura, si concurred cum illa, aut si illa mecum concurred: sic esset nugatorium dicere: equus trahit currum cum alio equo, si cum eo illum trahat: sed decretum nugatorium est impossibile, & Deo repugnans; ergo &c. O magna vis terria demonstrationis. Respondeo facile nego majorem, quæ probanda erat, & improbatam relinquit author iste demonstrativus. Decretum illud indifferentes non habet illum, sed istum tendendi modum: creatura, sine omnipotencia, quam applico, concurrere nequit: potest autem cum illa simultaneè concurrere, voluntate ipsa prædeterminante: sic habitus supernaturalis non habet tendentiam nugatoria, quamvis verum sit dicere; non posse voluntatem sine habitu, aut ejus supplemento concurrere ad actum supernaturale; posse autem cum illo simultaneè concurrere, relicta tamen immediata determinatione voluntati: hæc enim, cum ita sint adhuc apud ipsos adversarios, non video, quomodo ab ipsis probari possit ea major syllogismi, quem vocat demonstrativum.

1047. Objic. 4. Decretum indifferentes invertit ordinem causæ, & effectus: etiam faceret, quod causa secunda operaretur, antequam operetur prima: nō enim posset omnipotencia vi illius operari, nisi solvatur decreti indifferentia ab ipsa creatura determinatio: atque adeò creatura prius operetur; ergo &c. Hoc argumentum non solum militat contra doctrinam nostram, sed etiam contra libertatem divinam: etenim, si Deus est indifferentes ad creandum, vel non creandum, ad volendum, vel non volendum, & causa indifferentes operari non posse, nisi prius solvatur indifference, exinde planè sit Deum operari non posse, nisi prius ipsius indifferentia solvatur; atque adeò liber in operando non sit, sed determinatus, quod contra fidem est, & contra Scripturam Psalm. 90. dicente: *Deus ultionum liber egit.* Exinde respondeo nego antecedens: nam creatura non operaretur prius negativè, quam Deus, ut constat ex num.

1046. Neg: ut Deus operetur, requiritur, quod

tollatur indifference praesuppositivè, sed si multaneè per actionem à virtute indifferenti procedentem: sib solvit indifference habitus per actionem à voluntate, & habitu simul provenientem, quamvis præviè ad illam actionem complexum ex habitu, & voluntate esset indifference ad illam, vel illius omissionem: licet enim non possit aliquid determinatum provenire ab indifferenti, ut indifferenti, ex imperfectione virtutis potest provenire ab indifferenti, ut tali, ex perfectione dominii se potente determinare cum suis principiis ad quocumque voluerit: cum autem voluntas simul cum omnipotencia proxime applicata, ita maneat constituta, exinde manet libera ad solvendam indifferencem per operationem ab ipsa, & omnipotencia simultaneè procedentem: ad quam ex jure libertatis voluntas immediate determinat.

Obj. 5. Ex decreto indifferenti fieret Deum agere fortitudinem, temerem, modo cœco, & stultum, cùm operaretur propter ipsius intentionem; ergo &c. Confirm. Ex decreto indifferenti fieret, quod voluntas esset primum agens, & primum determinans: ergo tale decretum indifferentes repugnat. Resp. neg. ant. quia Deus cum creatura simultaneè concurrens, ipsam que per decretum indifferentes liberam constitutus, cognoscit, quidquid cognoscibile est in signo libertatis, ac proinde neque fortitudinem, neque temerem, neque cœco modo procederet, ut constat ex dictis à n. 868. Ad confirmationem neg. ant. quia, ut esset primum determinans, & primum agens, requirebatur, quod operaretur prius, quam Deus, & haberet virtutem determinandi, antequam Deus voluntari talem virtutem contulisset: cum autem Deus operetur prius, quam creatura eam producendo, & conferendo illi principia immedia, ut maneat liberè constituta: exinde primum determinans & primum agens dicitur Deus: creatura vero dicitur secundum agens, & secundum determinans ex eo, quod illa secunda determinatio ab ipsa, & à Deo simul proveniens, proveniat à Deo immediate concurrens, & à creatura immediate determinans, ut latè diximus supra, ubi reliqua Thomistarum argumenta plene soluta sunt.

Objic. 6. Ex Elparia: omnia in mensura, & numero, & pondere disposuit Deus, ut constat ex sapientiae cap. 11. ergo Deus nil decrevit, usque dum tetigit omnia uno decreto virtualiter indivisibili. Confirm. I. Ex ejusdem Sap. c. 8. Ubi de Deo dicitur: Attigit à fine usque ad finem fortiter, & disponit omnia suavititer: atque exinde deducitur Deus nil decrevisse usque dum omnia comprehendesar, & sic unico indivisibili decreto, quidquid futurum erat, prædefinisse; ergo &c. Confirmat. Ex Dionysio de cœlesti hierarchia cap. 1. de Deo dicente: *Omnium est artifex, & semper omnia componit, estq; causa indissolubilis coherentia, & ordinis omnium, sineque principiorum*

cum sequentium principiis semper connectit: & unam universi compositionem, concentum, pulcherrimè efficit: atqui si Deus non decrevisset omnia uno decreto indivisibili, sed pluribus decretis, non connecteret in decernendo principia & fines, & ordines omnium, sed per unum decretum una, & per aliud decretum alia, sicut non produxisset omnia in numero, ponde-

re, & mensura, ergo &c.

1030. Respondeo concedo antecedens, & nego consequentiam, quia ut Deus disponat omnia in numero, pondere, & mensura, sufficit, quod ea recte disponat in ordine ad fines sibi praefixos; cum autem in ordine ad fines sibi praefixos sancti, justi remuneraroris, atque catus liberis providentis non possit omnia decernere per unicum decretum virtualiter indivisibile, ut constat ex num. 1032. Nullatenus inferri potest ex eo testimonio, omnia fuisse decretā à Deo per unicum decretum virtualiter indivisibile. Ad 1. confirm. conc. maj. & dist. primā partē min. usq̄ dñm omnia comprehenderat comprehensione praecedente ad omnia decreta prioritate exercita concedo, prioritate naturae nego hanc, & secundam partē minoris, & consequentiā. Ratio est, quia cū Deus habeat scientiam de rebus sub conditione extituti, si ad ea praecebat decretum indifferens applicativum omnipotentiae; scientia illa, licet sit prior exercite, est tamen natura posterior tali decreto, ut constat ex saepe dictis, præser-
tim à num. 873. Insuper cū alia decreta hanc scientiam subsequantur, qualia sunt prædefinitiva, reprobativa, & alia similia; exinde sit, divinam comprehensionem non officere, sed porius exigere multiplicitudinem virtutum decretorum.

1031. Ad secundam confirmationem conc. maj. & dist. min. non connecteret connexione chymætrica atque à Deo non intenta concedo, connexione possibili, & intenta à Deo neg. min. & consequentiam. Ratio est, quia cū plures fines sint inefficaciter à Deo intenti, ut patet in salute omnium hominum, cuius efficax consecutio relinquitur in manu libertatis creatæ: decretum indifferenter oblativum concursūs, & collativum auxiliū per se requisitum nequit connectere voluntatem cum operatione connexione possibili, sed purè chymærica: decretum autem prædefinitivum per accidens requisitum revera potest, & connectio voluntatem cum operatione ex dictis à n. 913. Exinde enim potest Deus per idem decretum indivisibile decernere, & connectere connexione possibili omnes fines suæ providentiae.

1032. Objic. 7. Quod quis est mente capacior, & perfectior, potest etiam universalius, & indivisibilius plura comprehendere tam intellectu, quam voluntate, cunctaque, & ire per partes, venit ab aliqua imperfectione, vel physica, vel morali: atqui Deus est mentis sum-

mæ, qua nulla potest esse capacior, aut perfectior, & scilicet est incapax imperfectionis vel physicæ, vel moralis: ergo est incapax decernendi per partes, ac proinde, si velit decernere, metaphysica necessitate tenetur decernere omnia decernenda uno indivisibili virtualiter decreto. Probat. maj. Angeli, quia mente nobiliores, quam nos, plura objecta, quam nos uno intuitu penetrant, & quod sunt in se perfectiores, universalioribus, & simplicioribus tantum speciebus, & actibus: econtra vero homines, quod sunt mentis tardioris, & inconstantioris animi, eò sunt tardiores in resolvendo, ergo &c. Confirm. 1. Tarditas in resolvendo necessariò venit vel à defectu notitiae, vel ab animi inconstantia: quod enim quis est mente capacior, & perfectior, eò est minus inconstans animo, & magis sciens; ergo &c.

Confirm. 2. Si nullus sit defectus notitiae, nullusque torpor animi, nulla potest esse ratio cunctationis in decernendo; ergo &c. Prob. ant. Ponamus Regem, qui imperii initio cognoscat omnia, quæ deinceps evenire possunt, quæque re ipsa sub hac, vel sub illa hypothesis (quæ fine suo libito contingere nequeat) evenient, vel non evenient, Rex ille de omni causa excogitabili plenè edocet decernere simul omnia potest, ejusque in decernendo cunctatio aut levitati animi, aut defectui virium, aut notitiae virtutis tribueret, quæ summè distant à summo Rege omnium Principe Deo; ergo &c.

Resp. conc. maj. quoad primam partem, & neg. simulatum, atque obscurum secundæ partis suppositum, nimur, quod sit cunctari, & & ire per partes, non decernere omnia uno decreto indivisibili: cunctari enim, & ire per partes significat timere, ne lateat aliquid cognoscibile, quod ignoras in operationis excursione: ideoque paulatin proceditur, ne ex improviso aliqua mala incognita prodeant, quod, quando est, nullatenus sequitur, nec sequi potest ex decretorum D E I universalis distinctione. Ad probationem distinguo primam partem antecedentis: penetrant uno intuitu plura objecta pro eo signo cognoscibilia concedo, non cognoscibilia nego. Etenim qui perfectiori pollet intellectu, faciliter discurret ex notis ad ignotas, quæ ex notis inferri possunt, secus autem ad ea, quæ nullatenus inferri possunt ex notis, sed quando id est ad probandam indivisibilitatem decretorum Dei, arque ad negandum distinctum intrinsecè indifferens virtualiter decretum à decreto intrinsecè efficaci, intellectus enim est potentia necessaria, voluntas vero est potentia libera, quapropter intellectus divinus debet pro quolibet signo cognoscere, quidquid pro eo signo cognoscibile est, aut non cognoscere, quia non posset, quæ magna quidem imperfectio esset in divino intellectu.

1055. Voluntas autem divina non opus est, quod amet, quidquid amabile est, quamvis sit potentia libera, non exinde infertur, quod non posset, sed quod noller: quae non est imperfetio, sed perfectio voluntatis liberae Dei, ut constat à num. 752. Exinde secunda pars antecedentis non venit ad rem, quod enim potentia necessaria utatur, vel non utatur simplicioribus speciebus, & actibus, nullatenus probat, quod potentia libera debeat uti talibus actibus, sed probat, quod si potentia necessaria non uteretur simplicioribus actibus, tunc tunc non posset uti illis; at de potentia libera non probat, quod non posset, sed quod noller: quinimodo juxta plures Theologos Angeli perfectiores possunt uti pluribus speciebus, & actibus, quam minus perfecti. Tandem neque venit ad rem tertia probationis pars, quia licet sit imperfectio in homine tarditas in resolvendo orta ex tarditate in cognoscendo, non est imperfectio, si oriatur ex merito voluntatis liberae ex presupposita perfecta comprehensione: sic vel aliter pro liberto suo decernere potest, vel ad suas perfectiones ostendendas, vel ut contingit in Deo ad libertatis creatae jura servanda.
1056. Ad primam confirmationem concedo antecedens de cunctatione explicata num. 1054. & nego consequiam, quia ea quasi derentio Dei in decernendo non sumitur ex defectu notitiae, aut ex ignorantia, sed ex libito servandi illæsa jura libertatis creatæ, & ex jure supremi providentis, quæ quidem aliter in Deo requiri non possunt, nisi cum virtuali decretorum distinctione: scientia enim ex parte universalis providentiae requisita conjugitur cum decreto intrinsecè indifferenti, & immediatè applicato omnipotentiae: scientia vero requirata ex parte providentiae particularis, atque prædefinitione operationis reæ conjugitur cum decreto non quidem intrinsecè indifferenti, sed intrinsecè efficaci, ut constat ex dictis à num. 1032. cùmque hæc requiratur ad servanda illæsa jura libertatis creatæ, & universalis providentis, exinde ea distinctio virtualis decretorum non est derentio in Deo ex defectu notitiae, aut ex ignorantia: unde Probatio antecedentis non venit ad rem, nisi supponatur Rex ille cum iure ad virtualem decretorum distinctionem, vel ex jure libertatis suæ, aut providentis, qui illæsa relinquat subditorum libertatem, ex modo decernendi; quo in casu nulla esset imperfectio ita decernere, ut constat ex dictis. Quapropter multò minus erit imperfectio in Deo, cui essentialiter competit munus universalis providentis.
1057. Objic. 8. Possibile est Deum in quavis providentia omnia unico simul, & indivisibili virtualiter decreto decernere, & statuere: ergo est simpliciter, & metaphysicè necessarium. Prob. ant. Deus independenter ab omni exercitio suæ
- liberratis, & pro signo indifferentiae est summè instructus notitia comprehensiva rerum omnium quoad possibiliterem, quam quoad futuritionem sub quacunque hypothesi, sive possibili, sive necessaria, sive contingenti: ergo pro eo signo est proximè potens ea decernere in quavis providentia unico decreto virtualiter indivisibili absque ulla necessitate decreti intrinsecè indifferentis. Consequientia videtur legitima: Antecedens verò probatur: quia independenter ab omni usu libertatis divinae est in Deo scientia simplicis intelligentiae, & scientia media; ergo &c. Confirm. 1. Causalitas meriti in præmium, aut demeriti in peccatum est solidum causalitas moralis objecti in objectum, secus divini actus in actum, cùm scientia visionis peccati sit decretum, per peccatum proper peccatum, ut sumi potest ex D. Thoma 1. Part. quæst. 19. art. 5. dicente: Deus vult hoc esse proper hoc, sed non proper hoc vult hoc; ergo ex hoc capite necessaria non est virtualis multiplicitas decretorum. Confirmat. 2. Ut decretum applicativum omnipotentie servet illæsam libertatem, sufficit, ut pendaat à scientia media; atqui licet sit connexum cum altero libertatis extremito; neque sit intrinsecè indifferentis potest pendere à scientia media, ut patet in prædefinitione: ergo tale decretum potest absque ulla repugnancia identificari virtualiter cum quovis alio divino decreto, ac proinde omnia divina decreta poterunt virtualiter identificari.
1058. Resp. neg. ant. ad probationem dist. ant. est summè instructus notitia comprehensiva rerum omnium factibilium per idem decretum virtualiter indivisibile nego, per plura decretum virtualiter dist. conc. ant. & neg. consequiam. Ad probationem dist. ant. independenter ab omni usu priori prioritate exercita concedo, priori prioritate naturæ neg. ant. & consequiam, quia decretum indifferentis applicativum omnipotentiae ad actus liberos, & decretum indifferentis per se collativum auxiliis, licet non sint priora scientia media prioritate exercita, sunt tamen priora prioritate naturæ, cùm se teneant ex parte hypothesis scientiae mediae, cæcumque constituant: quæ quidem hypothesis est prior scientia media prioritate naturæ, ut sœpe diximus præsertim à num. 932. Ad primam confirmationem dist. ant. secus divini actus in actum sumpta causalitate physicè pro principio effectivo concedo, sumpta latè prioritate naturæ, qua unus actus præcedit alterum ratione independentiae à dependenti nego antecedens, & consequiam, quia in hoc sensu non negat D. Thomas decreta virtualiter distincta, quin potius ea disertissime tradit, ut constat ex num. 847. Unde quando dicit: Non proper hoc vult hoc, solum negat distinctionem realem decretorum, non verò virtualem, ut ibi diximus, & latè constat ex dictis.

Ad

Ad secundam confirmationem dist. maj. ut penderat à scientia media subsecuta posterioritate naturae ad decretum per se applicativum omnipotentiæ concedo, non subiecta neg. maj. & dicit pariter min. neg. consequentiam, quia ut decretum pendens à scientia media servet illas libertatem, requiritur quod conjugatur cum comprincipiis per se requisitis ad constitutandam libertatem, inter quæ numerandum est decretum indifferens, ut constat ex dictis à num. 1032. Aliter enim libertatem evenerit, ut constat à num. 864. & 890.

1059. Objic. 9. Dispositio divina, seu decretum circa rem quamlibet universi necessariò prærequisitum ut regulam sui directricem comprehensionem omnium rerum quomodocunq; inter se combinabiliū, & comparabiliū, earumq; futuritionis quomodocunq; combinabilis, & comparabilis inter se sub omni possibili hypothesi: ergo necessariò est dispositio indivisibilis omnium, quæ Deus vult disponere, & exclusio omnium, quæ Deus non vult disponere; ac proinde si Deus velit in objecta creatæ tendere, exercabit ex necessitate suam libertatem per unicum, & indivisibilium actum penes singula, & omnia. Consequentia tenet, quia dispositio regula sequitur naturam regulæ, à qua dirigitur. Probat. Ant. quia dispositio non supponens regulam prescriptam est imperfecta, utpote non supponens comprehensionem omnium, quæ prædestinare possunt, vel obesse; ergo &c.

1060. Confirm. 1. Dispositio divina nequit esse exposita deformitati: atqui si non procederet ex notitia omnium combinabiliū, exponeretur deformitati; stat enim bene partem quoad se disponi optimè quoad conformitatem intrinsecam, & disponi deformiter quoad extrinsecam in ordine ad totum, & reliquias partes, cum quibus est extrinsecè combinabilis; ergo &c. Confirm. 2. Artifex imprudenter se gereret in determinatione partis ad ædificium non comprehendere prius toto ædificio, ejusque partium consonantia, & cohærentia intrinseca, & extrinseca; ergo pariter Deus in dispositione universi. Antecedens videtur certum, & consequentia legitima, quia hic ordo universi non est mere arbitrarius, qualis in cumulo partium, sed nexus, & cohærens cum proportione partis ad partem multò mirabilior, quam ordo corporis naturalis; ergo &c.

1061. Relp. Nego antecedens, ad probationem nego etiam antecedens. Ratio ex sœpe dictis est, quia licet scientia media sit prior prioritate exercita respectu decretorum, cum à Deo exercite habeatur, quamvis decreta circa rem conditionatam non eliceret; at non est prior prioritate naturae respectu omnium decretorum, & præsertim respectu decreti indifferens ex parte hypothesis prævisi. Quapropter cum non possit præcedere scientia illa ut directiva, nisi ad decretum, respectu cuius habet prioritatem naturæ; exinde in

schola nostra manifestum fit, scientiam medium non posse præcedere, ut regulam directricem omnium divinorum decretorum. Ad primam confirmationem concedo majorem, & nego minorem, quia ut decretum divinum deformati non exponatur, satis est, quod subsequatur posterioritate naturae ad scientiam requisitam ad omnes effectus efficaciter à D E O intentos, licet non subsequatur ad scientiam effectus efficaciter non intenti, sed pro libito Dei relieti determinationi creaturæ. Sic artifex intendens solum efficere faciem pulchram, volens relinquere operis perfectio nem sub aliorum libito, non eger notitia combinabilitatis reliquorum membrorum, quæ sub quavis hypothesi possibili revera erit.

Pariter Deus, qui ex vi decreti primarii indifferenter applicativi omnipotentiæ, atque collativi auxilii, non intendit efficaciter futuritionem, sed providere creaturæ, quæ pro libito suo eam ponat, aut omittat, non eger notitia directrice futuritionis, quæ revera erit sub quavis hypothesi, sed notitia, qua cognoscatur posse à voluntate ita provisa rem poni, si velit.

Exinde ad secundam confirmationem distinguo antecedens, si efficaciter intenderet ex sua determinatione confidere totum ædificium concedo, si solum intenderet ex sua determinatione aliquid apponere, & reliqua relinquare alterius libito nego antecedens, & consequentiam, cuius probatio nulla est, ut constat ex dictis, quia sicuti in isto casu cohærentia partium non solum diceret libitum artificis, sed etiam aliorum, qui liberè cooperantur, ita in ordine universi qua parte Deus sub libertate nostra illum relinquit, non solum intervenit libitum Dei, sed etiam nostrum, quin exinde omnes fines particulares providentiae frustrare possimus, ut constat à num. 839.

Objic. 10. Non possunt dari in Deo decreta virtualiter distincta inter se mutuò independentia: ergo neque mutuò dependencia. Respondent aliqui cum Errera negando antecedens, quia Deus pro libito suo potest per idem indivisibile virtualiter decretum velle plura objecta inconnexa, vel per unum velle aliqua ex illis, & per aliud alia; si enim homo perfecta notitia instructus libertatem habet ad ita volendum, quare Deo libertas illa concedenda non est? Quidquid tamen de hoc sit, respondeo permitto antecedens, & nego consequentiam, quia eo præcisè quod in Deo decreta sint virtualiter mutuò independentia, eo ipso componi non possunt cum identitate virtuali; at verò si non sint mutuò independentia, componi possunt cum virtuali identitate; cùmque Theologum sit admittere in decretis Dei majorem identitatem, quæ excogitari possit, exinde licet

234 Disputatio XVIII. Sectio II. Solvuntur opposita.

licet concedenda non sit identitas virtualis inter decreta divina virtualiter mutuo independentia, non exinde concedenda est virtualis distinctio inter illa; quia eo ipso, quod in Deo decreta essent mutuo independentia, quidquid per illa duo sit, posset optimè fieri per unum, v. g. & applicare indifferenter omnipotentiam ad utrumque, & conferre auxilium indifferens; atque adeò posset totum hoc haberi per unum decretum virtualiter indivisibile; quando verò decreta essent dependentia non mutuo, non posset fieri per unum, quod per illa duo sit. v. g. applicare,

indifferenter omnipotentiam expeditam ad utrumque, similius per ipsum virtuale dictum prædefinire efficaciter unum libertatis extremum, scilicet consensum: quare cum Theologicum sit admittere in divinis decretis majorem identitatem, quæ excoigitari possit, licet concedatur propter hanc rationem identitas virtualis inter decreta mutuo independentia; non exinde concedi potest identitas virtualis inter decreta dependenter.
tia non mutuo,
✿

DE